

SPRÁVA Z VEREJNEJ KONZULTÁCIE MINIMÁLNEHO UČEBNÉHO VÝSTUPU

Obsah

1	Otvorenie verejnej konzultácie	3
2	Report štatistík	4
2.1	Demografické údaje pripomienkujúcich	6
2.2	Diskutované články	7
3	Pripomienky z verejnej konzultácie	10

1 Otvorenie verejnej konzultácie

Prvá časť verejnej konzultácie k „Projektu nového kurikula pre všetky cykly“ realizovaného v rámci projektu „Zmeny v obsahu a forme vzdelávania“ prebiehala v čase od 1. do 16.12.2022. Následne, v čase od 6. do 20.2.2023 prebiehala druhá časť verejnej konzultácie s možnosťou pripomienkovania Vzdelávacích štandardov.

Predmetom poslednej verejnej konzultácie, ktorá prebiehala od 31.5.2023 do 14.6.2023 bol Minimálny učebný výstup (MUV).

Správa z verejnej konzultácie obsahuje najdôležitejšie štatistiky a najzásadnejšie typy pripomienok k predloženému návrhu Minimálnych učebných výstupov.

2 Report štatistík

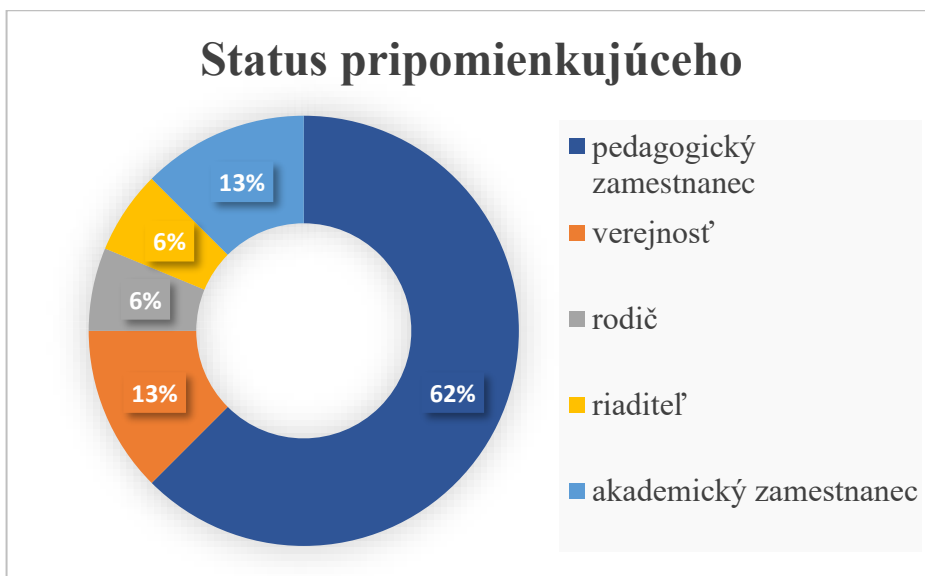
Verejná konzultácia k Minimálnym učebným výstupom prebiehala v čase od 31.5.2023 do 14.6.2023. Stránku za ten čas navštívilo 1436 ľudí a celkový počet komentárov bol 92.

Do verejnej konzultácie sa registrovalo 44 ľudí, z toho:

- 22 učiteľov
- 3 ľudia z verejnosti
- 5 akademických zamestnancov
- 2 rodičia
- 8 riaditeľov
- 4 zamestnanci rezortu

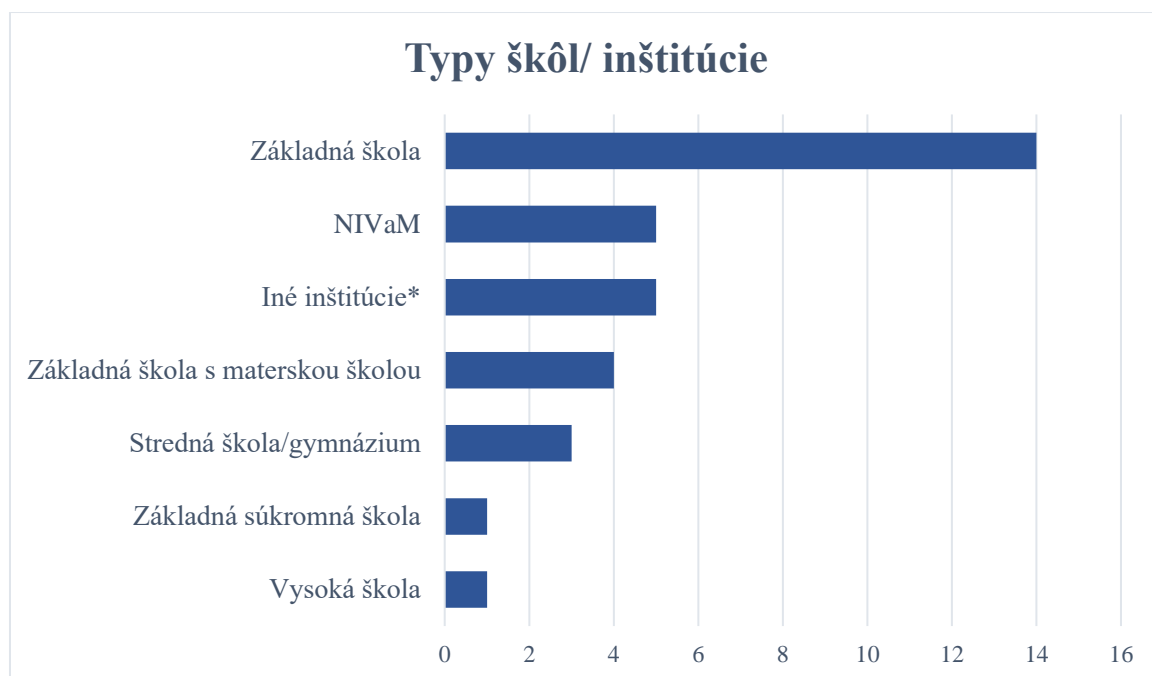
Počet ľudí, ktorí pridali pripomienky bolo 16, z toho:

- 10 pedagogických zamestnancov,
- 2 ľudia z verejnosti,
- 1 riaditeľ,
- 1 rodič,
- 2 akademickí zamestnanci.

Graf 1 Status pripomienkujúceho

V grafe 2 prinášame sumár typov škôl alebo inštitúcií, z ktorých pochádzali komentujúci, avšak nie všetci komentujúci uviedli túto informáciu. Pod tabuľkou prinášame názvy inštitúcií, ktoré v grafe označujeme pojmom iné.

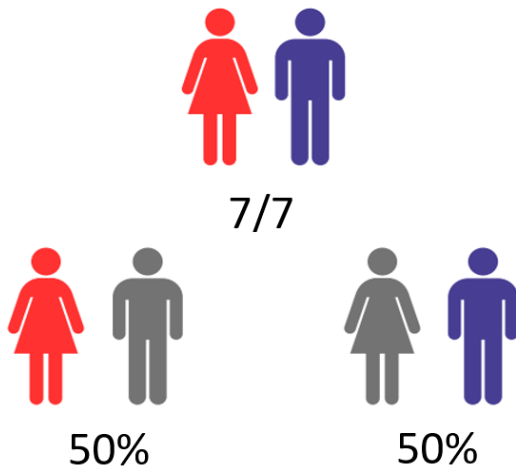
Graf 2 Typy škôl/inštitúcie

---

* Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením, Centrum poradenstva a prevencie, Súkromné centrum poradenstva a prevencie, Galéria mesta Bratislavy

2.1 Demografické údaje pripomienkujúcich

Z hľadiska rodu, môžeme povedať, že medzi komentujúcimi boli v rovnakom zastúpení muži aj ženy. Medzi pripomienkujúcimi boli aj kolektívne účty (n=2), pri ktorých nevieme určiť, koľko ľudí sa zapojilo do tvorenia pripomienok, ani určiť ich pohlavie.

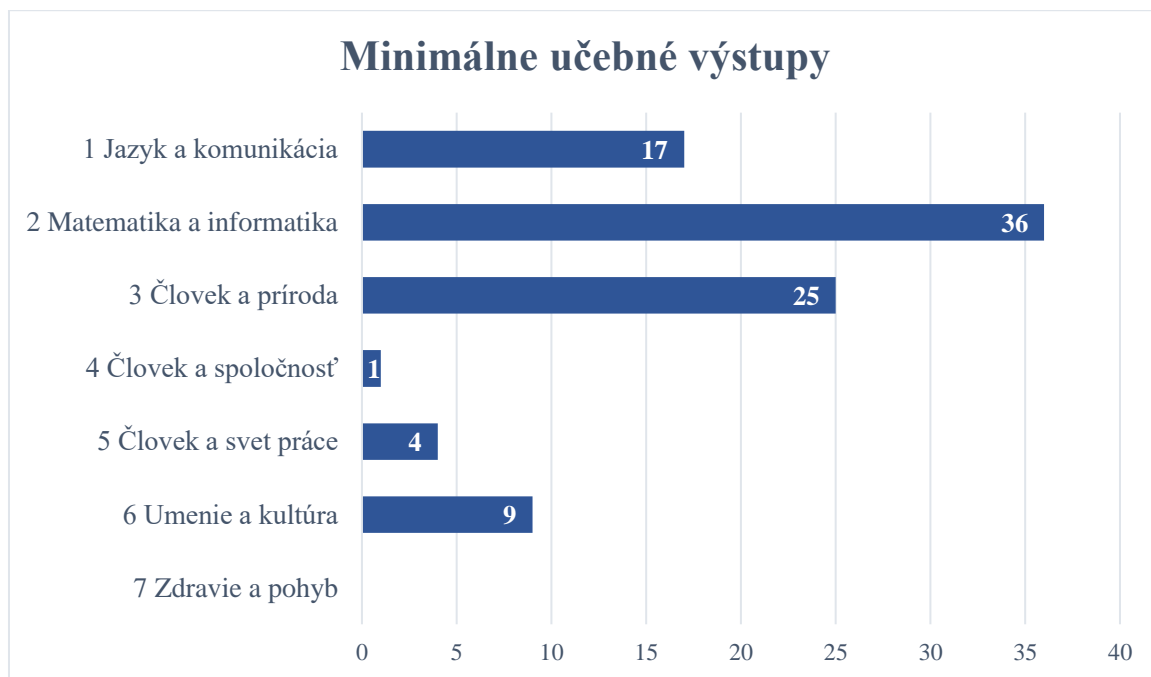

Obrázok 1 Pripomienkujúci z hľadiska rodu

Z hľadiska bydliska, pripomienkujúci, ktorí uviedli kraj svojho pôsobenia pochádzali z Bratislavského kraja (n=6), ďalej z Banskobystrického kraja (n=5), Košického kraja (n=2), Trnavského kraja (n=1) a Žilinského kraja (n=1).

2.2 Diskutované články

Minimálne učebné výstupy obsahovali 7 hlavných tém pomenovaných podľa vzdelávacích oblastí. Témy sa ďalej delili na články. V grafe 3 prinášame vizualizáciu tém a výsledný počet pripomienok za všetky články k danej téme. Na grafe 2 môžeme vidieť, že medzi komentujúcimi rezonovali najviac dve témy 2 Matematika a informatika a 5 Človek a príroda.

Graf 3 Početnosť pripomienok k danej téme

Z hľadiska konkrétnych článkov vyberáme top 5 najviac komentovaných (Tabuľka 1).

Tabuľka 1 TOP 5 najviac komentovaných článkov

Komentované články	Celkový počet komentárov
2.1 Matematika - MUV pre 3. cyklus	20
3 Človek a príroda - MUV pre 3. cyklus	19
1.1 Slovenský jazyk a literatúra - MUV pre 1. cyklus	9
2.1 Matematika - MUV pre 2. cyklus	8
2.1 Matematika - MUV pre 1. cyklus	7

Pohľad na TOP 10 najnavštevovanejších článkov prinášame v tabuľke 2. Najviac čitateľov navštívilo *1.1 Slovenský jazyk a literatúra - MUV pre 1. cyklus* ďalej dominuje článok *2.1 Matematika - MUV pre 1. cyklus*.

Tabuľka 2 TOP 20 najnavštevovanejších článkov

Článok	Návštevnosť
1.1 Slovenský jazyk a literatúra - MUV pre 1. cyklus	395
2.1 Matematika - MUV pre 1. cyklus	225
1.1 Slovenský jazyk a literatúra - MUV pre 2. cyklus	165
3 Človek a príroda - MUV pre 1. cyklus	151
4 Človek a spoločnosť - MUV pre 1. cyklus	130
2.1 Matematika - MUV pre 2. cyklus	129
2.1 Matematika - MUV pre 3. cyklus	118
3 Človek a príroda - MUV pre 3. cyklus	115

1.1 Slovenský jazyk a literatúra - MUV pre 3. cyklus	113
4 Človek a spoločnosť - MUV pre 3. cyklus	98

3 Pripomienky z verejnej konzultácie

V tejto časti prinášame pripomienky, ktoré však neuvádzame všetky doslovne, nakoľko sme pripomienky s rovnakým obsahom syntetizovali a uvádzame ich spoločne. Pripomienky sú štruktúrované do dvoch bodov, a to *1. pripomienky* a *2. obavy/ nenaplnené potreby*.

Prvotne uvádzame všeobecné pripomienky k Minimálnemu učebnému výstupu, následne sú pripomienky štruktúrované podľa jednotlivých tematických oblastí.

Všeobecne pripomienky k MUV:

- MUV tvorili odborníci v špeciálnej pedagogike, ktorí mali jasné zadanie, definovať výstupový odklon od vzdelávacích štandardov nového kurikula (ŠVP), ktorý by bol aplikovateľný výhradne pre žiakov s diagnostikovaným ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Súčasný dokument MUV sa prezentuje ako znížená forma vzdelávacích štandardov, ktorá by mala byť aplikovaná pre celú žiacku populáciu. Súhlasia s týmito vzdelávacími štandardmi samotní tvorcovia „hlavných“ vzdelávacích štandardov nového Štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP)?
- Aký majú v tomto prípade vôbec význam „hlavné“ vzdelávacie štandardy ŠVP, ak učiteľom stačí zohľadňovať MUV, aby mohli považovať žiakov, že úspešne zvládli daný vzdelávací cyklus?
- Pokiaľ sú MUV reálne zníženou variantom „hlavných“ vzdelávacích štandardov, stráca sa vôbec opodstatnenie nazývať ich MUV.
- Vnímanie MUV ako aplikovateľných pre celú žiacku populáciu prináša veľké riziko, že učitelia budú neopodstatnene znižovať výkonnostnú latku hlavne v prípadoch žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo žiakov rómskeho pôvodu, čím bude dochádzať k zásadnému porušovaniu ústavného práva na kvalitné vzdelávanie pre všetkých žiakov bez rozdielu etnického pôvodu. Išlo by teda o zásadný krok späť v téme inklúzie žiakov rómskeho pôvodu.
- Vnímanie MUV ako aplikovateľných pre celú žiacku populáciu taktiež prináša veľké otázky, ako majú byť konštruované nové učebnice. Budú poskytovať úlohy aj v zníženej náročnosti podľa MUV, čiže učitelia ich budú môcť svojvoľne používať i v prípadoch žiakov, u ktorých vôbec neexistuje kognitívny predpoklad pre znižovanie kognitívnej náročnosti úloh?
- Celý dokument používa ako poznámky pod čiarou výnimky žiakov s rôznym druhom postihnutia (napr. „okrem žiakov so sluchovým postihnutím“ alebo „okrem žiakov so

zrakovým postihnutím“ atď.). Súčasná legislatíva predsa umožňuje prispôbovať kurikulum žiakom podľa ich typu zdravotného postihnutia cez „individuálny vzdelávací program“. Vymenovávanie jednotlivých typov zdravotného postihnutia pri jednotlivých vzdelávacích štandardoch opäť prispieva k upevňovaniu defektologického nazerania na samotných žiakov s rôznym typom zdravotného postihnutia. Ide teda o krok, ktorý bude prispievať k segregácii týchto žiakov a nie k ich inklúzii.

- Ambicióznosť niektorých vzdelávacích štandardov v MUV je napriek pôvodnému zadaniu aplikovateľnosti pre žiakov s diagnostikovaným ľahkým mentálnym postihnutím pomerne vysoká.
- Potreba zverejniť porovnávaciu tabuľku, kde by boli viditeľné rozdiely (v dvoch stĺpcoch) medzi bežným štandardom a minimálnym.

1 Jazyk a komunikácia

1.1 Slovenský jazyk a literatúra – MUV pre 1. cyklus

Pripomienka:

- Návrh na zváženie hodnotenia diktovaného textu známkou, prípadne návrh na úpravu stupnice na "mäkšiu". Žiaci sa ešte sústreďujú na tvary písmen, nemajú ich zautomatizované. Prípadne návrh nepredpisovať stupnicu plošne, ale nechať školy, nech si ju postavia sami.

Obava/ nenaplnená potreba:

- Predpokladá sa zlepšenie výsledkov v jazyku ako následok toho, že vzdelávací štandard neudáva ani množstvo, ani povinnosť písania kontrolných diktátov v ročníku?

1.1 Slovenský jazyk a literatúra – MUV pre 2. cyklus

Pripomienka:

- Návrh na presun súvetia, románu, biografie a balady do 3. cyklu.

Obava/ nenaplnená potreba:

- Žiaci zo SZP/MRK dokážu zvládnuť porozumenie jednoduchého textu a odpovedať len na jednoduché otázky s ním spojené, ich sprostredkovaná ani nažitá skúsenosť nedosiahne úroveň tohto štandardu.

1.1 Slovenský jazyk a literatúra – MUV pre 3. cyklus

Obava/ nenaplnená potreba:

- Hlavným problémom u žiakov z MRK je čítanie s porozumením aj v 3.cykle, preto nedokážu dostatočne pracovať s jazykovými pojmami a termínmi, nemôžu tak vyjadriť svoj názor a uvedomiť si funkcie jazyka.
- Vzhľadom na jazykovú bariéru žiakov z MRK je samostatné tvorenie textov pre žiakov veľmi náročné aj v 3. cykle.
- Vzhľadom na jazykovú bariéru žiakov z MRK aj v tomto 3.cykle je pri tvorení textov potrebná pomoc učiteľa, bez jeho pomoci to žiak nezvládne.

1.2.1 Maďarský jazyk a literatúra – MUV pre 3. cyklus

Pripomienka:

- Návrh na zváženie potreby definovania literárnych diel v maďarskom jazyku. Ostatné jazyky národnostných menšín ani predmet slovenský jazyk a literatúra to nemá.

02 Matematika a informatika

2.1 Matematika – MUV pre 1. cyklus

Pripomienky:

- Návrh pracovať len v obore do 1000 (v tematickom celku 1. Prirodzené čísla). Vo výkonovom štandarde je cieľom používať prirodzené čísla do 1000 a obsahový štandard obsahuje pojem tisícky. Prirodzené čísla v obore do 10 000 - odstrániť z pojmov tisícky.
- Akým spôsobom hodnotiť posun každého žiaka na jeho úrovni? Nikde nie je konkretizované, čo by mal zvládnuť v jednotlivých stupňoch a čo napríklad so žiakom, ktorý učivo v danom cykle, resp. ročníku nezvládne.

2.1 Matematika – MUV pre 2. cyklus

Pripomienky:

- Návrh na presunutie štandardu v rámci 5. cieľa „Žiak vie/dokáže určovať súmerné útvary a určovať zhodné útvary, používať osovú súmernosť a posunutie v jednoduchých aplikačných úlohách a hrách“ do 3 cyklu, nakoľko to vyžaduje od žiaka ovládanie základných geometrických techník na pokročilej úrovni.

- Návrh na presunutie témy č.5 „Skúmanie vlastností súmernosti a základy posunutia“ do 3 cyklu, nakoľko téma vyžaduje od žiaka ovládanie základ. geometrických techník na pokročilej úrovni.
- Témy „Práca s uhlom a operácie s uhlami“ sú obsahovo zaradené do 3. cyklu, základné pojmy môžu byť zavedené len na základnej úrovni pomocou manipulácie.
- V rámci tém „diskutovanie o existencii a počte sietí kocky a kvádra; používanie karteziánskej súradnicovej sústavy pri komunikácii o polohách bodov a útvarov v prvom kvadrante a pri opise pohybu (cesty) v rovine“, rovnako aj „orientácia v priestore – určenie súradníc bodu a zakreslenie bodu so zadanými súradnicami v prvom kvadrante karteziánskej sústavy súradníc“ sa dané postupy môžu realizovať len formou analógie, pretože téma pozičného systému je zaradená v 3. cykle.

Obava/ nenaplnená potreba:

- Problémom na viacerých školách môže byť technické vybavenie školy a možnosť realizácie niektorých úloh len cez skupinovú prácu, napr. „riešenie aplikačných úloh vyžadujúcich zber údajov a ich jednoduché spracovanie (usporiadanie a triedenie), interpretáciu tabuliek a jednoduchých diagramov (stĺpcový, čiarový, kruhový, piktogram); používanie digitálnych technológií (tabuľkový procesor) na vytvorenie jednoduchej tabuľky a grafu“.

2.1 Matematika – MUV pre 3. cyklus

Pripomienky:

- Návrh na preradenie nasledovných pojmov medzi pasívne pojmy:
  - „striedavý a súhlasný uhol, vonkajší uhol mnohoúhelníka, priesečník výšok“
  - „minúta (uhlová), prevody medzi stupňami a minútami a naopak“
  - „dg (jednotka)“
  - „desatinný zlomok, zložený zlomok“
  - „prvočíslo, zložené číslo, deliteľ, najmenší spoločný násobok, najväčší spoločný deliteľ“
  - „základ, počet percent, hodnota prislúchajúca počtu percent“
  - „ťažisko“
- Návrh na odstránenie nasledovných pojmov:
  - „ortocentrum“.

- „kritériá deliteľnosti, zložené číslo ako súčin prvočísel; súdeliteľné a nesúdeliteľné čísla“.
- „používanie a overovanie kritérií deliteľnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100; hľadanie najmenšieho spoločného násobku a najväčšieho spoločného deliteľa; rozklad prirodzeného čísla na súčin prvočísel“.
- Návrh na preformulovanie cieľa „zostrojenie grafu priamej úmernosti“ na nielen priamej, cieľom je zostrojenie grafu závislosti všeobecne, len malo závislosti je dokonale lineárnych (toto chyba aj v "Základy práce s funkciami a lineárna funkcia", pričom nejde o funkcie, ale skôr bodové grafy, nie je potrebné cez tie body kresliť krivku, a ak aj, môže to byť náčrt rukou a neformálne úvahy o rýchlosti rastu).
- Pri pravdepodobnosti nehovoriť len o pokusoch a hrách, ale aj o reálnych životných situáciách (napr. pravdepodobnosť autonehody).
- Návrh na úpravu "dg" na "dag" (dekagram - a opraviť to aj v tom schválenom ŠVP) a návrh na presunutie tohto pojmu do pasívnych pojmov. Návrh na pridanie "mg" (miligramy), medzi pasívne pojmy, keďže sa bežne používa pri liekoch.
- Návrh na zväženie/ odstránenie štandardu "súčet vnútorných uhlov v trojuholníku a štvoruholníku", nakoľko nie je zrozumiteľné, či ide o fakt alebo o niečo, čo žiaci aj zdôvodnia. V ŠVP to je prezentované len ako niečo empirické, lenže empirické vyskúšanie na pár príkladoch nielenže nie je dôkaz, že to tak platí vždy, ale ono to dokonca v prípade štvoruholníkov neplatí vždy! Platí to iba pri jednoduchých štvoruholníkoch, kde sa nepretínajú ich strany. Existujú ale aj štvoruholníky, kde sa ich strany pretínajú (tzv. "crossed quadrilateral") a tam je už súčet vnútorných uhlov iný.
- Návrh na zmenu "objav vlastnosti priesečníka osí strán (stred opísanej kružnice)" na učenie analytického myslenia cez delenie problému na dva podproblémy (hľadania kružnice prechádzajúcej 3 bodmi rozdelíme na viacero podúloh pre jednotlivé dvojice bodov).
- Návrh na preformulovanie/zjednodušenie algebrických výrazov, rovníc a nerovníc.
- Návrh na preformulovanie „matematizovať a riešiť reálne situácie využitím algebrických výrazov“ na „matematizovať a riešiť reálne situácie využitím algebrických výrazov s jednou premennou“.
- Návrh na preformulovanie „aritmetické operácie so zlomkami; zápis zlomkov v tvare desatinných čísel a naopak“ tak, aby bolo jasne vyjadrené, že nevyžadujeme, aby vedeli sčítať zlomky tak, že výsledok bude znova v tvare zlomku, postačovalo by, keby vedeli zlomky previesť na desatinne čísla, sčítať tie a výsledok primerane zaokrúhliť.

- V postupoch „4. Reálne čísla, vlastnosti a operácie“ chýba počítanie odmocniny na kalkulačke.

2.2 Informatika – MUV pre 3. cyklus

Obava/ nenaplnená potreba:

- Nemôžeme predpokladať, že každého bude programovanie zaujímať a pôjde mu to natoľko, aby to v budúcnosti reálne využíval. Nemá zmysel si násilu vynucovať takéto symbolické polovičaté minimum, ktoré sa na žiadny reálny problém aj tak nedá použiť a taký žiak, ktorý nemá záujem o programovanie, nebude mať ani záujem sa to snažiť využiť.

03 Človek a príroda

3 Človek a príroda – MUV pre 1. cyklus

Pripomienky:

- Návrh presunúť učivo o Zemi a vesmíre do 2. cyklu.
- Návrh na výmenu poradia tém- začať mechanikou, keďže to si žiaci vedľa lepšie predstaviť. Veličiny ako je dĺžka a čas, sú pre nich zrozumiteľnejšie než abstraktné tvrdenia o "rozdiel tepla a teploty".
- Návrh na preformulovanie/specifikovanie „Dodaním tepla je možné zvýšiť teplotu“ nakoľko žiaci v 1. cykle nevedia, čo si majú predstaviť pod pojmom „teplo“ a aký je rozdiel medzi „teplom“ a „teplotou“.

3 Človek a príroda – MUV pre 2. cyklus

Pripomienky:

- Návrh na presunutie základných pojmov zo 4. cieľa (biológia): „Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať“ do 2. cyklu -na základnej úrovni pomocou manipulácie.
- Návrh na presunutie štandardov „opísať pozorovaný alebo skúmaný objekt, jav, situáciu, proces vlastnými slovami, čiastočne s použitím odbornej terminológie“ a „rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť predchádzajúcou skúsenosťou“ do 3 cyklu, nakoľko sa žiaci v tomto veku ešte len zoznamujú s danou problematikou.

3 Človek a príroda – MUV pre 3. cyklus

Pripomienky:

- Návrh na presunutie celého obsahu „Vesmír“ do geografického komponentu.
- Návrh na preformulovanie nesprávneho pojmu "polohová energia telesa" (a jej premena na pohybovú energiu telesa), na štandardné označenie "potenciálna energia sústavy". Teleso nemá "polohovú" energiu. Ešte fundamentálnejší a všeobecnejší koncept je však energia silového poľa.
- Návrh na pridanie konceptu energie silového poľa prinajmenšom v elektro-magnetizme.

Obava/ nenaplnená potreba:

- Nie je nutné (ani pre praktický život ani pre ďalšie štúdium) a ani realistické, aby každý žiak formuloval vlastné "výskumné otázky", vedecké argumenty, atď. Nemusí byť každý vedec (a najmä nie experimentálny prírodný vedec). Pre bežného žiaka by stačilo budovať všeobecné racionálne logicko-kritické myslenie ako aj predstavy o prírode a o logických súvislostiach.
- Vzhľadom na materiálno-technické vybavenie mnohých škôl a na socio-ekonomickú situáciu v rodinách žiakov zo SZP/MRK nie je možné realizovať všetky štandardy.
- Neprimeraná náročnosť vybraných tém veku žiakov napr. „5. Vplyv životného štýlu človeka a životného prostredia na jeho zdravie“ a „2. Zákonitosti prenosu dedičných znakov“.

05 Človek a svet práce

5 Človek a svet práce – MUV pre 1. cyklus

Obava/ nenaplnená potreba:

- Nakoľko je podľa „Sprievodcu školským rokom“ aktuálne kariérne poradenstvo v kompetencií celého tímu ľudí (triedny učiteľ/učiteľ-pedagogický asistent-výchovný poradca-vychovávateľ-kariérový poradca-školský podporný tím", resp. na ďalšej úrovni tím sociálny pedagóg-liečebný pedagóg-školský psychológ-školský logopéd-školský špeciálny pedagóg-kariérový poradca), jeden učiteľ predmetu "Človek a svet práce" nezvládne (kvalitne) nahradiť celý tím ľudí (nielen pre 1. cyklus).

5 Človek a svet práce – MUV pre 3. cyklus

Pripomienky:

- Návrh na zváženie cieľa "rozlišovať faktory, ktoré majú vplyv na zosúladovanie pracovného a rodinného života – work-life balance a vyhodnotiť ich dôležitosť pre duševné zdravie človeka.", ktorý je pre žiakov ZŠ príliš náročný.

Obava/ nenaplnená potreba:

- V rámci cieľa „Tvorba vlastných nápadov, ich overovanie, atď.“ je dôležité sa o to snažiť, kreativita nech je len snahou, ale nečakajme nutne vopred, že to každý aj reálne musí zvládnuť počas ZŠ v nejakej relevantnej miere.
- Je bežné, že 1 predmet počas celej ZŠ učí postupne viacero učiteľov. Čo v prípade, že učiteľ predmetu "Človek a svet práce" v niektorom ročníku žiakovi odporučí určitú profesijnú orientáciu a v ďalšom ročníku mu iný učiteľ toho istého predmetu odporučí inú profesijnú orientáciu?

06 Umenie a kultúra

6.1 Hudobná výchova – MUV pre 1.,2. a 3. cyklus

Pripomienky:

- Návrh na zváženie cieľa "hrať na hudobnom nástroji", vzhľadom na to, že v súčasnej dobe už nie je nutné vedieť hrať na fyzickom nástroji, keďže existujú počítačové softvéry, kde si človek zadá noty a ono mu ich zahrá v ľubovoľnom nástroji.
- Návrh na zváženie cieľa „spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke v jemu prirodzenej hlasovej polohe" nakoľko je dôležité si uvedomiť, že nie každému ide spev a tanec alebo má záujem spievať/tancovať pred inými ľuďmi (učiteľom prípadne aj pred spolužiakmi). Kludne nech sa to propaguje a nech sa podporujú tí, ktorých to zaujme, ale nie je dôvod, aby nadobnutie takýchto zručností bolo povinnou podmienkou absolvovania ZŠ.